

Faktaark

Udvikling i forbrugerpriser og fødevarepriser

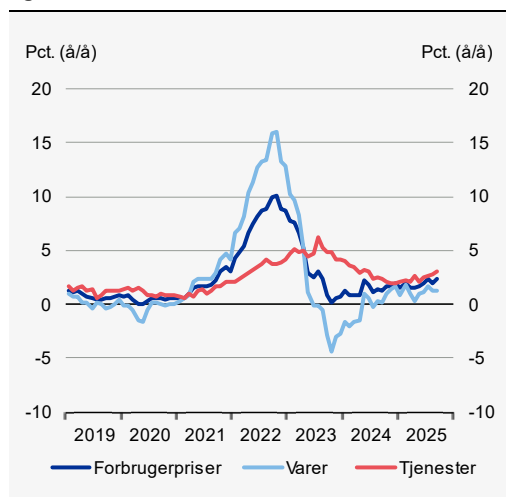
Den årlige stigning i forbrugerpriserne (inflationen) har samlet set holdt sig i ro de seneste to års tid og har i gennemsnit været 1,8 pct. de seneste 12 måneder. Fødevarepriserne er steget mere end de generelle forbrugerpriser i de senere år, herunder særligt priserne på fx oksekød og kaffe.

I september 2025 steg inflationen til 2,3 pct. efter en lidt lavere stigningstakt på 2,0 pct. i august, *jf. figur 1*.

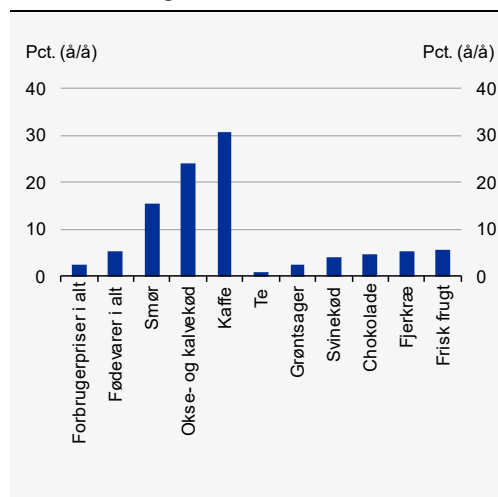
Den lave og stabile inflation afspejler prisudviklingen på både varer og tjenester, som overordnet set er på linje med prisudviklingen før perioden med høj inflation i 2022-2023. Desuden ligger inflationen tæt på inflationsmålsætningen på 2 pct. for euroområdet, der i kraft af fastkurspolitikken også er retningsgivende for inflationen i Danmark på mellemlangt sigt.

I *Økonomisk Redegørelse, august 2025* skønnes inflationen fortsat at være lav med en årsstigningstakt på 1,7 pct. i 2025 og 0,9 pct. i 2026. Den meget lave inflation i 2026 afspejler særligt nedsættelsen af elafgiften til EU's minimumsats. Samtidig vil afgiftsnedsættelser på kaffe og chokolade samt afskaffelsen af moms på bøger også bidrage til lavere forbrugerprisstigninger.

Figur 1 Inflationen har de seneste to år været lav og stabil

Figur 2 Prisen på udvalgte fødevarer er steget forholdsvis meget det seneste år

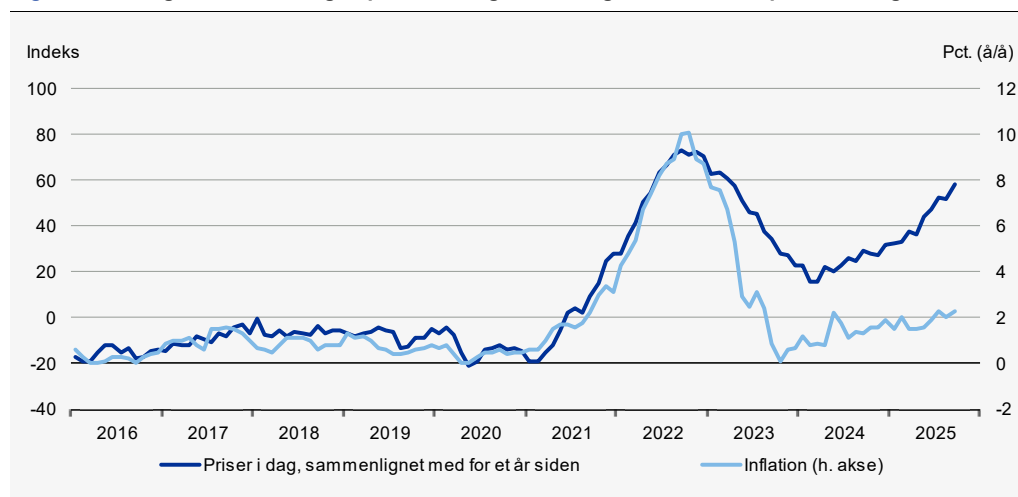
Anm.: I figur 2 vises prisudviklingen på udvalgte fødevarer fra september 2024 til september 2025. Fødevarer i alt indeholder også ikke-alkoholiske drikkevarer.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Prisudviklingen på varer dækker over forskelle på tværs af forskellige varegrupper, *jf. figur 2*. Prisen på udvalgte fødevarer er steget forholdsvis meget og også noget mere end den generelle stigning i forbrugerpriserne det seneste år. Det drejer sig blandt andet om priserne på smør, okse- og kalvekød og kaffe. Der har også været fødevaregrupper, hvor prisstigningen har været mindre, om end stadig højere end den generelle stigning i forbrugerpriserne. Det gælder fx kødvarer fra svin og fjerkræ samt frugt og grønt. Det gælder også prisen på chokolade, der har været faldende i de seneste måneder. For nogle fødevarer er priserne steget mindre end de samlede forbrugerpriser, og for fx mel og gryn samt kartofler er der tale om prislefald det seneste år. I modsætning til kaffe har prisudviklingen på te været meget afdæmpet.

De forholdsvis store prisstigninger på udvalgte fødevarer er meget synlige i forbrugernes indkøb af dagligvarer og kan have påvirket deres vurdering af den samlede prisudvikling. Således vurderer forbrugerne prisstigningerne til at være højere, end den historisk tætte sammenhæng med den faktiske inflation tilsiger, *jf. figur 3*. Fødevarer er samtidig basisvarer og udgør en væsentlig del af husholdningsbudgettet for mange familier. Det gælder særligt lavere indkomstgrupper, som også kan have vanskeligere ved at skifte til billigere varianter, i det omfang de i forvejen køber de billigste. Det betyder, at handlemulighederne for lavere indkomstgrupper er mere begrænsede ift. at mindske den økonomiske belastning, som stigende fødevarepriser isoleret set kan udgøre.

Figur 3 Forbrugernes vurdering af prisudviklingen overstiger den faktiske prisudvikling

Anm.: I figuren vises forbrugernes vurdering i forbrugertilidsindikatoren af priserne i dag sammenlignet med for et år siden (dvs. et udtryk for opfattet inflation) og den faktiske inflation.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

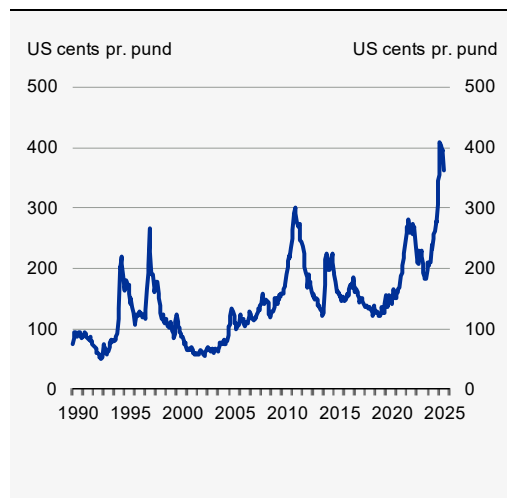
De seneste store prisstigninger på nogle fødevarer skal blandt andet ses i sammenhæng med vejrforhold, der har påvirket udbuddet af varer.

Eksempelvis er prisen på kaffe påvirket af en dårlig høst i Brasilien, der er verdens største producent af kaffebønner, *jf. figur 4*. Prisen på chokolade har i de seneste år været påvirket af vanskelige høstvilkår i Vestafrika, hvor det meste

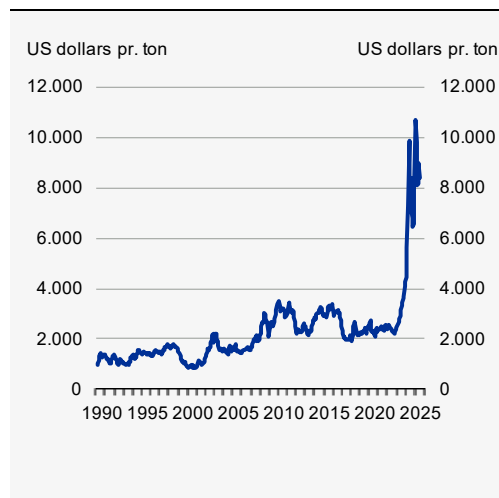
af verdens kakao dyrkes, *jf. figur 5*. Verdensmarkedsprisen er de seneste måneder faldet igen fra et meget højt niveau.¹

Desuden er efterspørgslen på de globale markeder af betydning for fødevarepriserne. Kinas import af oksekød er fx steget betydeligt, og på globalt plan har udbuddet ikke fulgt med efterspørgslen, hvilket har ført til gradvist faldende lagre. Dette har resulteret i stigende priser, *jf. figur 6*. Omvendt er prisen på hvede faldet de seneste år efter den markante stigning i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine, *jf. figur 7*.

Figur 4 Global pris på kaffe (mild arabica)

Figur 5 Global pris på kakao

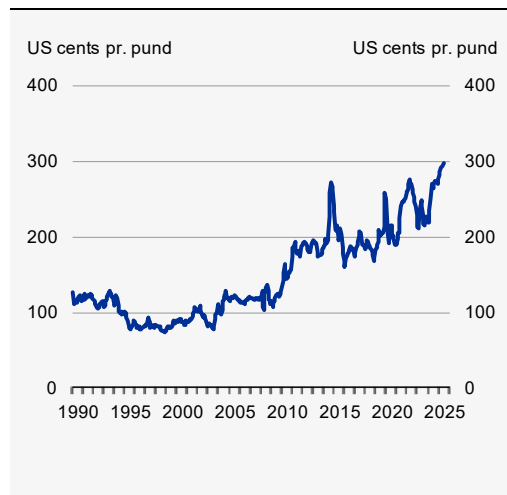

Anm.: Priserne er udtryk for benchmarkpriser, som er repræsentative for det globale marked. Tidsserier fra IMF er anvendt (henholdsvis PCOFFOTMUSDM for kaffe og PCOCOUSD for kakao). Ikke sæsonkorrigeret. Seneste observation er juni.

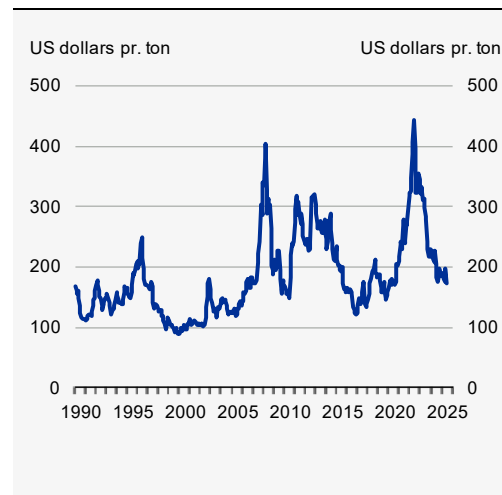
Kilde: International Monetary Fund hentet via FRED, Federal Reserve Bank of St. Louis.

¹ Figuren viser kun data frem til juni.

Figur 6 Global pris på oksekød

Figur 7 Global pris på hvede

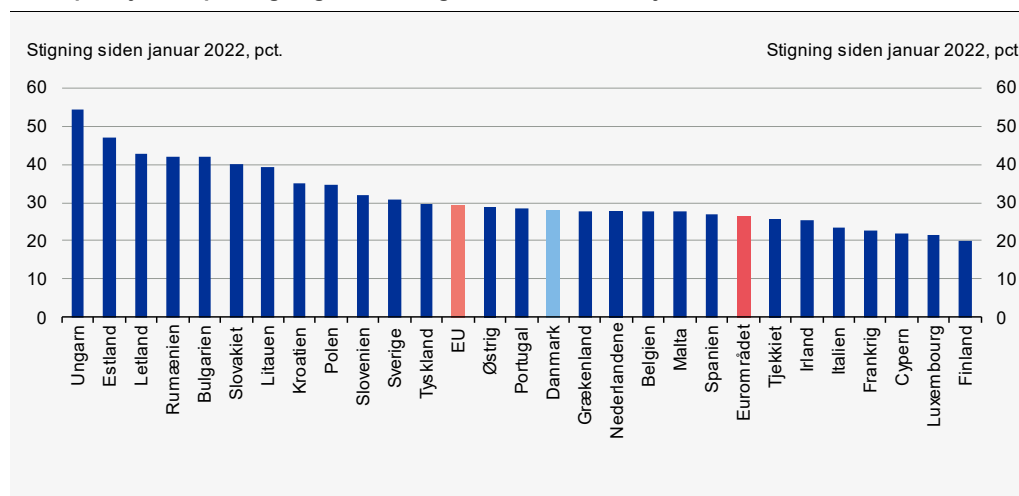
Anm.: Priserne er udtryk for benchmarkpriser, som er repræsentative for det globale marked. Tidsserier fra IMF er anvendt (henholdsvis PBEEFUSDM for oksekød og PWHEAMTUSDM for hvede). Ikke sæsonkorigeret. Seneste observation er juni.
Kilde: International Monetary Fund hentet via FRED, Federal Reserve Bank of St. Louis.

Forbrugerpriserne på fødevarer herhjemme følger ikke nødvendigvis prisudviklingen på de globale markeder 1:1. Der kan være en vis forsinkelse blandt andet på grund af eksisterende priskontrakter. Samtidig omfatter forbrugerpriserne også fragtomkostninger og udgifter til forarbejdning, markedsføring, emballering og de endelige distributionsomkostninger.² Stigende løn- og energiomkostninger er således også med til at forklare de stigende forbrugerpriser på fødevarer.

Prisstigningerne på fødevarer i Danmark er overordnet set på linje med prisstigningerne i EU og euroområdet siden starten af 2022 (dvs. før perioden med høj inflation), *jf. figur 8*. De største prisstigninger ses i en række østeuropæiske lande.

² Jf. fx Danmarks Nationalbank (2025): Globale forhold driver høje fødevarepriser i Danmark og udlandet, Analyse Nr. 20.

Figur 8 Prisstigninger på fødevarer og ikke-alkoholiske drikkevarer i Danmark har overordnet set været på linje med prisstigningerne i EU og euroområdet siden januar 2022

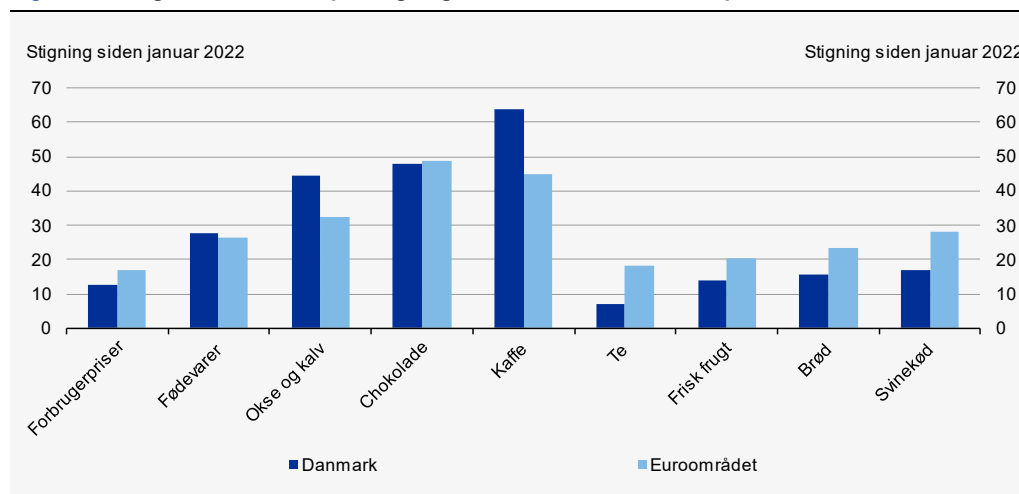

Anm.: Prisstigning, som afspejler Eurostats HICP-indeks (det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks) fra januar 2022 til september 2025.

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Udviklingen dækker dog over forskelle på underkategorier af fødevarer. Prisen på kaffe samt okse- og kalvekød er også steget forholdsvis meget i euroområdet, men mere i Danmark. Modsat er prisen på te og svinekød steget mindre i Danmark. Brød og frisk frugt er andre eksempler på varer, der har haft en mindre prisstigning i Danmark end i euroområdet, *jf. figur 9*.

Figur 9 På nogle fødevarer har prisstigninger i Danmark været større, på andre mindre

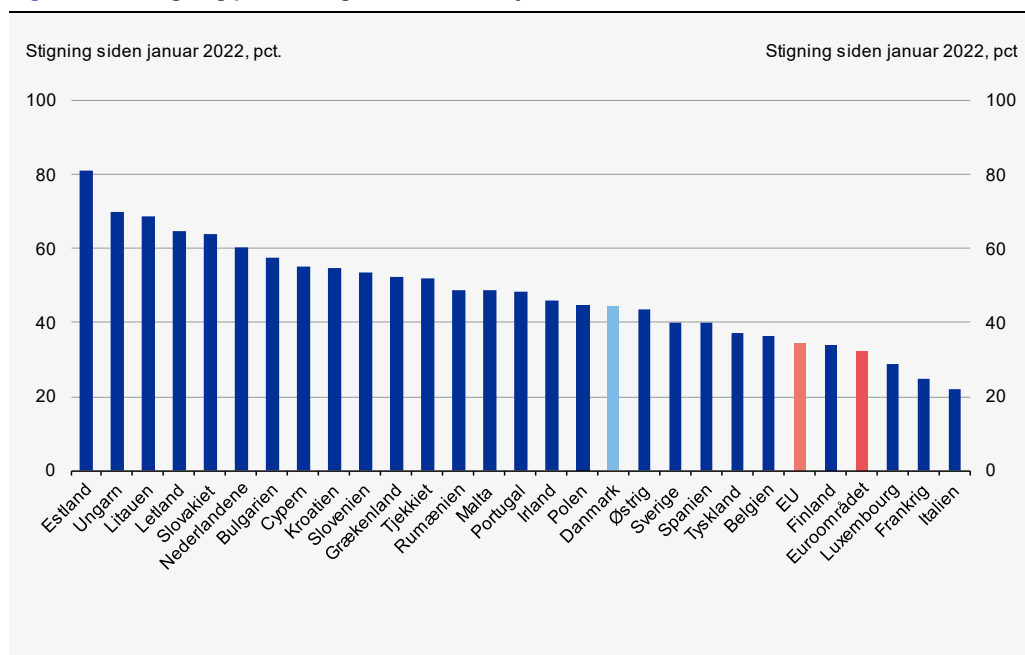

Anm.: Prisstigning, som afspejler Eurostats HICP-indeks (det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks) fra januar 2022 til september 2025.

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Når der ses på prisstigningen på okse- og kalvekød på tværs af EU-lande, er der en vis spredning på tværs af lande, og Danmark skiller sig ikke særskilt ud. Over halvdelen af landene i EU har haft en højere stigning i prisen på okse- og kalvekød siden 2022 end Danmark, *jf. figur 10*.

Figur 10 Prisstigning på okse- og kalvekød siden januar 2022

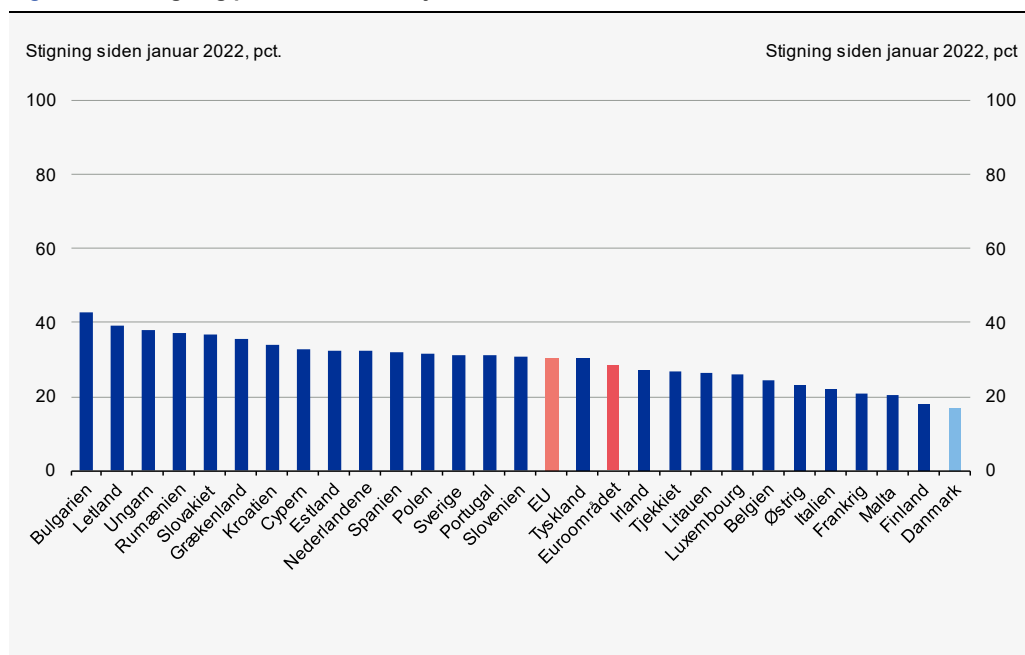

Anm.: Prisstigning, som afspejler Eurostats HICP-indeks (det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks) fra januar 2022 til september 2025.

Kilde: Eurostat og egne beregninger.

Prisstigningerne på svinekød har på tværs af EU-lande generelt været lavere end for oksekød, og prisstigningen siden januar 2022 har i Danmark den laveste blandt EU-landene, *jf. figur 11*.

Figur 11 Prisstigning på svinekød siden januar 2022

Anm.: Prisstigning, som afspejler Eurostats HICP-indeks (det EU-harmoniserede forbrugerprisindeks) fra januar 2022 til august 2025.

Kilde: Eurostat og egne beregninger.